

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2010-06-18

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, regeringsrådet Carina Stävberg och justitierådet Ella Nyström.

Fördelning av statsbidrag till friluftorganisationer

Enligt en lagrådsremiss den 10 juni 2010 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Svenskt Friluftsliv,
2. lag om ändring i lagen (2010:000) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Johan Fallenius.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Svenskt Friluftsliv innehåller endast två paragrafer. I den första paragrafen föreslås regeln att föreningen prövar frågor om fördelning av statsbidrag till friluftorganisationer. Denna uppgift kommer att innefatta myndighetsutövning, varför överlämnandet av uppgiften måste ske med stöd av lag (11 kap. 6 § tredje stycket regeringsformen). I den andra paragrafen finns ett

bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om grunderna för fördelning av statsbidrag och om handläggningen av ärenden som avses i lagen. Huruvida detta bemyndigande skulle vara nödvändigt diskuteras nedan. Den ändring som har samband med offentlighets- och sekretesslagen innebär att föreningen tas upp bland de organ vilkas handlingar enligt en bilaga till lagen i princip ska röna samma behandling som myndighets handlingar.

Förslaget till lag om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Svenskt Friluftsliv

2 §

Enligt förslaget ska regeringen få meddela föreskrifter om grunderna för fördelning av statsbidrag och om handläggningen av ärenden som avses i lagen. I tidigare författningar om överlämnande av liknande uppgifter till ideella sammanslutningar har något motsvarande bemyndigande inte funnits med i lagen, se t.ex. lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde och lagen (1995:361) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund. Införandet av ett bemyndigande enligt 8 kap. 7 § regeringsformen är möjligt i fallet endast om det är fråga om sådana föreskrifter som avses i 8 kap. 3 §, dvs. offentlighetsrättsliga föreskrifter av betungande art. Vid föredragningen framkom att föreningen Svenskt Friluftsliv frivilligt åtagit sig att i överensstämmelse med regeringens föreskrifter ombesörja ifrågavarande förvaltningsuppgift. I förhållandet mellan det allmänna och föreningen kan föreskrifterna således inte anses vara av betungande art. Detsamma torde gälla förhållandet mellan det allmänna och bidragssökande. Härav följer att de föreskrifter som avses i bemyndigandet i själva verket faller inom ramen för regeringens s.k. restkompetens. Regeringen kan

således besluta om föreskrifterna direkt med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 2 regeringsformen. Bemyndigandet framstår därför som onödigt och tycks inte heller ha något uttryckligt stöd i regeringsformen. Till det anförda, se också Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, 3 u. 1999, s. 165.

Om man vill upplysa om förekomsten av regeringens föreskrifter, kan detta ske på olika sätt. En möjlighet är att med lagen om överlämnande av förvaltningsuppgifter till Sveriges Riksidrottsförbund som förebild till bestämmelsen i förslagets 1 § lägga orden ”i enlighet med vad regeringen bestämmer”. En annan möjlighet är att göra om 2 § till en ren informationsbestämmelse med förslagsvis följande lydelse:

Föreskrifter om grunderna för fördelning av statsbidrag och om handläggningen av ärenden som avses i denna lag finns i förordning som meddelas av regeringen.

Övrigt lagförslag

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.